

MAGYAR—ANGOL—KÍNAI KARSZTOLÓGIAI SZÓJEGYZÉK

Összeállította: dr. Balázs Dénes

Yuan Daoxian: Glossary of Karstology c. munkájának felhasználásával, Liu Zhahua pinjin helyesírásával

HUNGARIAN—ENGLISH—CHINESE GLOSSARY OF KARSTOLOGY

Compiled by Dr. Dénes Balázs

After Yuan Daoxian, pinyin orthography by Liu Zhahua

<i>magyar</i> Hungarian	<i>angol</i> English	<i>pinjin kínai</i> Chinese (pinyin)	<i>népszerű kínai</i> Chinese (Hungarian)
----------------------------	-------------------------	---	--

I. ALAPFOGALMAK — ELEMENTS

mészkö	limestone	shihuiyan	sihujjen
dolomit	dolomite	baiyungyan	pajjünjen
gipsz	gypsum	shigao	sikao
karszt	karst	kasite	kaszetö
		yanrong	jenzsung
síkság	plain	pingyuen	pingjüan
fennsík	plateau	gaoyuan	kaojüan
mélyület	depression	wadi	vati
völgy	valley	gudi	kuti

II. KARSZTTÍPUSOK — KARST TYPES

trópusi karszt	tropical karst	redai yanrong	zsötaj jenzsung
nyílt karszt	bare karst	luoluxing yanrong	loluhszing jenzsung
fedett karszt	covered karst	fugaixing yanrong	fukajhszing jenzsung
eltemetett karszt	buried karst	maicangxing yanrong	majcanghszing jenzsung
gipszkarszt	gypsum karst	shigao yanrong	sikao jenzsung
őskarszt	paleo karst	gu yanrong	ku jenzsung

III. FELSZÍNI KARSZTFORMÁK — SURFACE KARSTIC FORMS

karr	karren	ronghen	zsunghen
kőfog	stone teeth	shiya	sija
karrmező	karren field	ronggoutian	zsungkoutien
kőerdő	stone forest	shilin	silin
töbör	doline	loudou	loutou
karsztmélyedés	karst depression	yanrong wadi	jenzsung vati
víznyelő	ponor, sinkhole	luoshuidong	losujtung
karszttö	karst lake	yanronghu	jenzsunghu
karsztfennsík	karst plateau	yanrong gaoyuan	jenzsung kaojüan
karsztkorrózió	karst corrosion	rongshi	zsungsi

IV. DÉL-KÍNAI KARSZTTÍPUSOK — KARST TYPES OF SOUTH CHINA

szigethegykarszt	peak forest	fenglin	funglin
medencebeli szigethegykarszt	peak forest basin	fenglin wadi	funglin vati
síksági szigethegykarszt	peak forest plain	fenglin pingyuan	funglin pingjüan
völgyi szigethegykarszt	peak forest valley	fenglin gudi	funglin kuti
fennsíki szigethegykarszt	peak forest plateau	fenglin gaoyuan	funglin kaojüan
hegyhalmazkarszt	peak cluster	fengcong	fungcong
töbrös hegyhalmazkarszt	peak cluster depression	fengcong wadi	fungcong vati
fennsíki hegyhalmazkarszt	peak cluster plateau	fengcong gaoyuan	fungcong kaojüan
maradványhegyes karszt	isolated peak plain	gufeng	kufung

magyar
Hungarian

angol
English

pinjin kínai
Chinese (pinyin)

népszerű kínai
Chinese (Hungarian)

V. KARSZTHIDROLÓGIA — KARST HYDROLOGY

karsztvíz	karst water	yanrong shui	jenzsung suj
karsztforrás	karst spring	yanrong quan	jenzsung csüan
karsztvízszint	karst water table	yanrong dixia shuimian	jenzsung dihszia sujmien
karsztvíztározó	karst aquifer	yanrong hanshui-ceng	jenzsung hansujceng
búvófolyó	swallet stream	fuliu	fuliu
földalatti folyó	subterranean river	dixiaho	dihsziaho
földalatti tó	underground lake	dixiahu	dihsziahu
szifon	siphon	yanrong daohong xiguan	jenzsung taohung hszikuan

VI. BARLANGTÍPUSOK — CAVE TYPES

barlang	cave	rongdong	zungtung
barlangtan	speleology	dongxuexue	tunghszüehszüe
barlangeresz	rock shelter	yanwu	jenvu
lábbarlang	footcave	jiaodong	csiaotung
zsomboly	shaft, karst pit	shujing	sucsing
természetes híd	natural bridge	tiansheng qiao	tienseng csiao
rövid átmenőbarlang	light through cave	chuandong	csuantung

VII. BARLANGI KÉPZŐDMÉNYEK — SPELEOTHEMS

cseppkőformák	speleothems	donxue huaxue chenjiwu	tunghszüe huahszüe csencsivu
függőcseppkő	stalactite	zhongrushu	csungzsusi
állócsseppkő	stalagmite	shisun	siszun
cseppkőoszlop	column	shizhu	sicsu
heliktit	helictite	juanqushi	csüankusi
mésztfu	travertine	dongxue cisheng	tunghszüe ceseng
hegyitej	moonmilk	tansuangai	tanszuankaj
		yuenaisi	jüenajsi

Xu Xiake, az első kínai barlangkutató

A Kínai Birodalom története közel 4000 éves múltra tekint vissza. A kínai kultúra írásos emlékei is 3000 évnél idősebbek. Barlangokról először i.e. 221-ben tesz említést egy könyv. A barlangi képződmények (sztalaktitok) gyógyító hatásával foglalkozik egy i.sz. I. században íródott orvosi munka. Később számos könyvben olvashatunk a karsztvizek hasznosításáról, sőt a XI. században már rendszeres hidrográfiai méréseket is végeztek, feljegyezték a nagyobb karsztforrások vízhozamát. 1175-ben Fan Chengda ma is helytálló magyarázatot adott a cseppkövek keletkezéséről.

A kínai barlangkutató atyjának *Xu Xiake* utazót, földrajzi leírót tekintik (névének népszerű magyar írásmódja: Hszü Hsziaiko). 1586-ban vagy 1587-ben született, és szinte az egész életét utazás töltötte ki. Bejárta a birodalom nagy részét, és megfigyeléseit vaskos könyvekben foglalta össze. 1636 és 1641 között végigbarangolta a Dél-kínai-karsztvidéket is Daoxian várostól (Hunan tartomány) Kunmingig (Yunnan). Különösen megragadta a figyelmét a

